



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 264/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. M. M., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II z 12. januára 2007 sp. zn. 7 C 54/03 v spojení s konaním a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo 7. augusta 2007 č. k. 6 Co 301/07-272 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti R., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. októbra 2008 doručená sťažnosť spoločnosti A., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa

čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a svojho práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) z 12. januára 2007 sp. zn. 7 C 54/03 v spojení s konaním a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) zo 7. augusta 2007 sp. zn. 6 Co 301/07.

Sťažovateľka uviedla, že namietanou nečinnosťou a uznesením okresného súdu z 12. januára 2007, v ktorom je v postavení žalovaného v 5. rade vo veci určenia vlastníctva a určenia neplatnosti právnych úkonov proti žalobcovi H... B., boli porušené jej označené základné a iné práva podľa ústavy a uvedených medzinárodných dohovorov.

Sťažovateľka poukázala na prietahy v konaní svojou sťažnosťou zo 14. júla 2008 podanou predsedníčke okresného súdu. Okresný súd vybavil túto sťažnosť 24. júla 2008 odpoveďou tak, že sťažnosť pokladá za nedôvodnú. Následne sťažovateľka podala na krajskom súde žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy podpredsedníčkou okresného súdu z 1. augusta 2008, ktorá bola odpoveďou krajského súdu z 28. augusta 2008 odmietnutá ako neopodstatnená. Oba konajúce súdy nezistili prietahy v konaní sp. zn. 7 C 54/03 a konštatovali neopodstatnenosť jej sťažnosti.

Sťažovateľka sa domáhala, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti vydal nález, ktorým vysloví, že označenými konaniami a rozhodnutiami bolo porušené jej základné právo garantované čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základné právo garantované v čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, napadnuté rozhodnutia zruší, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 478 000 Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a zaviazá okresný súd zaplatiť jej trovy konania v sume 200 Sk a trovy právneho zastúpenia jej advokátovi v sume 31 285,90 Sk na účet č... vedený v T., a. s., do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Právny zástupca sťažovateľky podaním z 22. mája 2009 oznámil ústavnému súdu, že sťažovateľka rozhodla o svojom zrušení bez likvidácie a o splynutí so spoločnosťou A., s. r. o., v dôsledku čoho sa jej právnym nástupcom stala spoločnosť R., s. r. o., B., IČO:..., zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu B., Oddiel: Sro, Vložka č...

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 48 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom sťažovateľky, ktorá je v tomto konaní zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, u ktorého sa predpokladá znalosť judikatúry ústavného súdu. Preto v danom prípade ústavný súd posudzoval sťažnosť sťažovateľky v rozsahu uvádzanom v petite tejto sťažnosti (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 104/08, IV. ÚS 135/08).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd podľa ustálenej praxe odmieta sťažnosť ako zjavne

neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami dospel k záveru, že táto časť sťažnosti je zjavne neopodstatnená.

Zo sťažnosti, ako aj z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 54/03, ktorého celková dĺžka vo vzťahu k nej ako k odporkyni v 5. rade, ktorá pristúpila do konania 12. januára 2007, do podania sťažnosti doručenej ústavnému súdu 29. októbra 2008 nepresiahla 2 roky.

Ústavný súd v súvislosti s hodnotením efektívnosti postupu okresného súdu a v súlade so svojou predchádzajúcou judikatúrou, podľa ktorej „... nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05), dospel k záveru, že aj v danej veci ide o takýto prípad.

Podľa ústavného súdu nemožno postup okresného súdu bez ďalšieho považovať za také porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré by dosiahlo ústavnoprávny rozmer, predovšetkým s prihliadnutím na ďalšie okolnosti tejto veci, keď okresný súd nebol vo veci absolútne nečinný, ale v rámci urýchleného vybavenia veci realizoval procesné úkony a plynulo pokračoval v konaní.

Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu je potrebné poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Vzhľadom na to ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky upraveného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom a rozhodnutím okresného súdu a krajského súdu

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 326/07) poukázal na svoj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj označené práva, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod

príslušné právne normy. Rozhodovanie o základnom práve podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj práve podľa čl. 1 dodatkového protokolu patrí do právomoci všeobecných súdov.

Preto aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to pre nedostatok svojej právomoci.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky (napr. priznanie finančného zadosťučinenia, úhrada trov konania alebo zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu a krajského súdu).

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prieťahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2009